

Seat No.	
----------	--

**B.A. (Part - I) (Semester - I) (CBCS) Examination,
November - 2019**

HISTORY (Paper - I) (DSC-B1)

Rise of The Maratha Power (1600-1707)

Sub. Code : 71228

Day and Date : Friday, 15 - 11 - 2019

Total Marks : 50

Time : 12.00 Noon to 02.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Fill in the blanks by choosing the appropriate alternative given below. [10]

- a) _____ wrote the book 'Shivaji and his Times'.
 - i) Dr. Balkrishna
 - ii) Dr. A. R. Kulkarni
 - iii) Sir Jadunath Sarkar
 - iv) Justice M. G. Ranade
- b) _____ was the envoy of Afzalkhan during the meeting of Chha. Shivaji and Afzalkhan.
 - i) Vallabha Pant
 - ii) Trimbak Bhaskar
 - iii) Krushnaji Bhaskar
 - iv) Gopinath Pant
- c) Gajapur Khind (pass) has been known as _____ after the sacrifice of Bajiprabhu Deshpande.
 - i) Patitpavan Khind
 - ii) Pavan Khind
 - iii) Taras Khind
 - iv) Pavitra Khind
- d) _____ was the garrison of fort Purandar during the campaign of Mirza Raja Jaysing.
 - i) Bajiprabhu Deshpande
 - ii) Zulfikarkhan
 - iii) Murarbaji Deshpande
 - iv) Dilerkhan
- e) _____ was Peshwa / The Prime Minister during the coronation ceremony of Chha. Shivaji Maharaj.
 - i) Moro Trimal Pingle
 - ii) Annaji Datto
 - iii) Hambirrao Mohite
 - iv) Raghunath Pandit

P.T.O.

- f) Chha. Sambhaji Maharaj was arrested by the Mughals at _____
- i) Sangameshwar ii) Vaduj
iii) Raigad iv) Satara
- g) _____ is the author of 'Adnyapatra'.
- i) Krushnaji Anant Sabhasad ii) Ramchandrapant Amatya
iii) Paramanand iv) Kavi Kalash
- h) _____ wrote the book 'Tarikh-i-Dilkhusha'.
- i) Dilerkhan ii) Khafi Khan
iii) Zulfikarkhan iv) Bhimsen Saxena
- i) _____ was the daughter of commander in Chief Hambirrao Mohite.
- i) Maharani Tarabai ii) Maharani Yesubai
iii) Maharani Sakvarbai iv) Maharani Soyarabai
- j) _____ was the English Solicitor who wrote an account of the first coronation ceremony of Chha. Shivaji Maharaj in his diary.
- i) Henry Gefford ii) Stephan Ustik
iii) Henry Oxyden iv) Revington

Q2) Short notes. (any four)

[20]

- a) Afzalkhan
b) Treaty of Purandar
c) Second coronation of Chha. Shivaji Maharaj
d) Karnataka expedition of Chha. Shivaji Maharaj.
e) Maharani Tarabai
f) Pourtuguese sources on Maratha History.

Q3) Answer the following question in detail.

- a) State the causes of rise of the Maratha Power.

[10]

OR

- b) Give an information about Chha. Shivaji Maharaja's first coronation ceremony.

Q4) Answer the following question in detail.

- a) Explain the conflict between Marathas & Mughals during the period of Chha. Rajaram Maharaj. [10]

OR

- b) State the importance of Sanskrit & Marathi sources for the writing of Maratha history.

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालील दिलेल्या पर्यायामधून योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. [10]

- अ) 'शिवाजी अँड हिज टाईम्स' हा ग्रंथ यांनी लिहीला.
i) डॉ. बाळकृष्ण ii) डॉ. ए. आर. कुलकर्णी
iii) सर जदुनाथ सरकार iv) न्यायमूर्ती एम. जी. रानडे
- ब) छ. शिवाजी महाराज आणि अफझलखान यांच्या भेटीवेळी हे अफझलखानाचे वकिल होते.
i) वल्लभ पंत ii) त्रिंबक भास्कर
iii) कृष्णाजी भास्कर iv) गोपीनाथ पंत
- क) बाजीप्रभू देशपांडे यांच्या बलीदानानंतर गजापूरची खिंड म्हणून ओळखली जाते.
i) पतितपावन खिंड ii) पावन खिंड
iii) तरस खिंड iv) पवित्र खिंड
- ड) मिर्झा राजा जयसिंग यांच्या मोहिमेच्यावेळी हे पुरंदर किल्ल्याचे किल्लेदार होते.
i) बाजीप्रभू देशपांडे ii) झुल्फिकारखान
iii) मुरारबाजी देशपांडे iv) दिलेरखान
- इ) छ. शिवाजी महाराजांच्या राज्याभिषेकावेळी हे 'पेशवा/मुख्य प्रधान' होते.
i) मोरो त्रिमल पिंगळे ii) आण्णाजी दत्तो
iii) हंबीरराव मोहिते iv) रघुनाथ पंडित
- फ) या ठिकाणी मुघलांनी छ. संभाजी महाराजांना कैद केले.
i) संगमेश्वर ii) वडूज
iii) रायगड iv) सातारा
- य) हे आज्ञापत्र या ग्रंथाचे लेखक आहेत.
i) कृष्णाजी अनंत सभासद ii) रामचंद्रपंत अमात्य
iii) परमानंद iv) कवी कलश

- र) तारीख-इ-दिलखुशा हा ग्रंथ यांनी लिहीला.
- i) दिलेरखान ii) खाफीखान
iii) झुल्फीकारखान iv) भिमसेन सक्सेना
- ल) या सेनापती हंबीरराव मोहिते यांच्या कन्या होत्या.
- i) महाराणी ताराबाई ii) महाराणी येसूबाई
iii) महाराणी सकवारबाई iv) महाराणी सोयराबाई
- व) या इंग्रज वकिलाने छ. शिवाजी महाराजांच्या पहिल्या राज्याभिषेकाचा वृत्तांत आपल्या रोजनिशीमध्ये लिहीला होता.
- i) हेन्री गेफर्ड ii) स्टीफन उस्टीक
iii) हेन्री ऑक्झिडेन iv) रेव्हिंग्टन

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार)

[20]

- अ) अफझलखान
ब) पुरंदरचा तह
क) छ. शिवाजी महाराजांचा दुसरा राज्याभिषेक
ड) छ. शिवाजी महाराजांची कर्नाटक मोहिम
इ) महाराणी ताराबाई
फ) मराठ्यांच्या इतिहासाची पौरुगीज साधने

प्र.3) दिर्घोत्तरी प्रश्न.

- अ) मराठी सत्तेच्या उदयाची कारणे सांगा. [10]
किंवा
ब) छ. शिवाजी महाराजांच्या पहिल्या राज्याभिषेकाची माहिती द्या.

प्र.4) दिर्घोत्तरी प्रश्न.

- अ) छ. राजाराम महाराजांच्या काळातील मराठे मुघल संघर्ष स्पष्ट करा. [10]
किंवा
ब) मराठ्यांच्या इतिहास लेखनासाठी उपयुक्त असलेले संस्कृत व मराठी साधनांचे महत्व सांगा.